

fonden Gerna skall jag söka medverka till den föreslagne omföringen. Vi veta likväl att dessa medel till sista styvern utgå till hjälp åt våra fattige och obemedlade landsmän i Finland och Ryssland och att de således hafva samma bestämmelse som Fattig och Arb^etshus^s fonden.

Då den önskade afkortningen (22 350. mark) i nämnde Dispositionsmedel beror af H^ans^s Majestät samt af beloppet af de beviljade årliga understöden, så kan härom intet yttrande på förhand af oss afgifvas.

Då Statsförslaget för 1864 förelägges Kejsaren, kunde proposition härom af Minister Stats Sekreteraren göras i stöd af Senatens framställning. På förhand tror Grefve Armfelt sig icke berättigad att derom anmäla. 10

Med dagens post afsänder Grefve A^rmfelt^t till Baron Sacklén trontalet, sådant det af Grefven upplästes. Vid de många afskrifterne och de ständiga ändringarne uti det franska originalet, torde flere mindre fel uti öfversättningen icke i tid hafva blifvit rättade. Skäl synes nu att rätta öfversättningen då den införes i författnings samlingen.

Coursfallet här förklaras som följer. Roth^schildska lånet (det senaste nemkigen) användes att uppehålla kursen sålunda att Banken genom sin agent å Börsen här sålde växlar på Roth^schild i Paris och London till hög cours enligt den fastställda skalan i hopp om att upphinna en lugnare politisk ställning samt den tidpunkt då utländska capitaler för jernvägs anläggningar skulle hit inströma och återföra förtroendet samt alpari för sedlarne. Men speculation med denna *factica cours* började med hvarje vecka taga större proportioner och hela Roth^schildska lånet var nära att stryka. Då limiterade Banken en vacker dag sin växelförsäljning till 40 000 Pundsterling. Efterfrågan var vida större och kursen föll genast till sin naturliga ståndpunkt. Stiglitz reste af till Paris för att, som det såges, underhandla med Roth^schild om ett nytt stort lån. Så stå sakerne nu. Bankirerne här tro att kursen sådan den nu är likväl icke kommer att falla under den närvarande, 20 30

Fehleisen låfvar vidare upplysningar i ämnet. Utsigterne till Krig hafva ingen andel i denna sak; tvertom tror man nu mera på fred än före det franska trontalet.

Med bedröfvelse förnimmer jag att det är förbi med Hypotheksföreningens lån och myntreformerna. Skall vår cours på mark å utländsk marknad följa den ryska rubelns cours?

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjenare 40
Em. Stjernwall

S:t Petrbg 12/24 Nov 1863.

205 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 25.XI 1863 RA, Senatens arkiv

... dervid Senatorn Snellman först utlät sig – och, i anseende dertill att innevarande års skörd i flere trakter af landet, särdeles uti de norra länen felslagit, så att dessa läns befolkning ännu måste af allmänna medel understödjas, medan skörden uti mellersta och södra delarne af landet i allmänhet utfallit knapp, fann godt, för att till brödföda och utsäde bespara dertill nödiga och tillgängliga spanmålsförråder, för- 50

bjuda all brännvins tillverkning under nästkommande år 1864. uti Uleåborgs, Wasa och Kuopio län, samt inskränka bränningstiden under samma år uti S:t Michels län, Åbo och Björneborgs län, med undantag af Öfre Satakunda Öfredels härad, Nylands län, Tavastehus och Wiborgs län till tre veckor, och uti Öfre Satakunda Öfredels härad till två veckor.

10 **206** *J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 26. XI 1863*
RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

Tillåt mig Högvälborne Herr Grefve att ödmjukast tillägga några ord rörande presslagen till de få i mitt vördnadsfulla senaste.

Har Senaten vidhållit komitteens förslag:

1:o en Presslag för inhemskt, Svenskt och Finskt tryck; 2:o en särskild Författning angående den utländska litteraturen, så synes det vara klart, att Ständerna kunna få sig förelagde endast den förra, Presslagen.

Men vore det meningen att undanhålla Ständernas pröfning någon del af denna Presslags innehåll, så vore detta olyckligt.

Hvad principfrågan häri angår, hafva Ständerna visserligen ingen grundlaglig rätt att reglera tryckfriheten. Men Monarken kan icke heller ensidigt stifta en brottmålslag utan Ständernas medverkan. Och Presslagen är delvis en sådan lag.

Några ledamöter i komittén föreslogo derföre, att endast den kriminela delen skulle föreläggas Ständerna. Men sådant skulle väcka icke blott harm, utan äfven åtlöje. Man skulle vågra all befattning med förslaget, men dock begagna dess framläggande till ändlösa utfall. Jag vågar ödmjukast åberopa min i detta hänseende i komittén afgifna reservation.

Jag har äran upprepa: i ingen fråga skall Regeringen träffa Ständerna så eniga som i denna. Ingen fråga skall väcka en så enhällig storm som den, om Regeringen visar sig vilja fortfarande hafva dess afgörande i sin hand. Föga skall någon människa i detta land våga förneka nödvändigheten af en presslag, som har karakteren af lag, d. v. s. som stiftats af båda statsmakterna.

40 Haf den godheten Högvälborne Herr Grefve att sätta tillit till mitt bedömande i denna punkt. Jag är säker, att i den icke misstaga mig.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
 aldroadmjukaste tjenare
 Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 26:e November 1863.

50 **207** *YTTRANDE VID PLENUM 30. XI 1863*
RA, Senatens arkiv

... dervid Senatorn Snellman först yttrade sig – och för sin del fann att ärendet borde, utan vidtagande af någon interlocutorie åtgärd, af